

A kulturális szakértői tevékenység folytatásának feltételeiről és a kulturális szakértői nyilvántartás vezetéséről szóló rendeletervezetet tartalmazó előterjesztés

I. Szakmai indokolás

A Magyar Köztársaság *a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvénnyel* (a továbbiakban: Kerettörvény) tesz eleget az Európai Parlament és a Tanács 2006-ban elfogadott *a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv* rendelkezései magyar jogba történő átültetésére vonatkozó jogharmonizációs kötelezettségének. *A kulturális szakértői tevékenység folytatásának feltételeiről és a kulturális szakértői nyilvántartás vezetéséről szóló rendeletervezet* (a továbbiakban: Rendeletervezet) szabályai azt a célt szolgálják, hogy *a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvényben*, valamint *a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvényben* kapott felhatalmazásnak megfelelően a Kerettörvényben megfogalmazott alapvető szabályokkal összhangban meghatározzuk a kulturális szakértői tevékenység folytatásának egyes részletszabályait, biztosítva ezzel is a szolgáltatások szabad áramlása elvének minél teljesebb érvényesülését.

A kulturális szakértői tevékenység folytatásának vonatkozásában az adminisztratív terheket jelentő, hosszadalmas, költséges engedélyezési eljárás rendszerét az egyszerűbb bejelentés váltja fel. Ezzel összhangban szükséges tehát *a kulturális szakértők működésének engedélyezéséről és a szakértői névjegyzék vezetéséről szóló 18/2000. (XII. 18.) NKÖM rendelet* hatályon kívül helyezése, valamint az azt felváltó bejelentési eljárás megfelelő részletszabályait tartalmazó új miniszteri rendelet megalkotása.

A kulturális szakértői tevékenység folytatásának eljárási rendszere, feltételei jelentősen átalakulnak tehát, melynek következtében egyszerűbbé válik a más tagállamokból érkező szolgáltató általi, letelepedés keretében történő szolgáltatásnyújtás is.

II. Rendeletervezet

.... /2009. (... ..) OKM rendelet

a kulturális szakértői tevékenység folytatásának feltételeiről és a kulturális szakértői nyilvántartás vezetéséről

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 100. § (3) r) pontjában, valamint a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 93. § (2) b), j), m) és o) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az oktatási és kulturális miniszter feladat- és hatásköréről szóló 167/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának d) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

(1) E rendelet hatálya kiterjed a kulturális szakértői tevékenység – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott – bejelentési eljárására, az eljárásban résztvevő szervekre és személyekre.

(2) E rendelet alkalmazásában

1. Kulturális szakértői tevékenység: a könyvtári, közművelődési, múzeumi, levéltári vagy a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterületen felmerült kulturális szakkérdésben, külön jogszabályban meghatározott esetekben folytatott szakértői tevékenység.

2. Szakterület: könyvtári, közművelődési, múzeumi, levéltári, kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterület.

3. Részsakterület: kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterületen a régészet.

4. Szakág: a múzeumi szakterületen a muzeológiai tudományterületek köre: természettudomány, régészet, numizmatika, képzőművészet, iparművészet és építészet, történeti muzeológia, néprajz és szabadtéri néprajz, mezőgazdaság- és agrártörténet, műszaki- és technikatörténet, irodalom-, színház- és zenetörténet.

2.§

(1) Kulturális szakértői tevékenységet az folytathat, aki

a) a bejelentésben megjelölt szakterületen e rendelet 1. számú mellékletében előírt mesterfokozattal és szakképzettséggel vagy egyetemi szintű végzettséggel és szakképzettséggel és

b) a bejelentésben megjelölt szakterületen – a bejelentés időpontját megelőzően 3 évnél nem régebben szerzett – legalább 5 éves, múzeumi szakterületen legalább 10 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

(2) Könyvtári, illetve közművelődési szakterületen kulturális szakértői tevékenységet az folytathat, aki az (1) bekezdésben foglalt feltételeket teljesíti, és a miniszter rendelete szerinti akkreditált könyvtári, illetve közművelődési szakértői tanfolyam jellegű szakmai továbbképzés elvégzéséről tanúsítványt szerzett.

(3) Múzeumi szakterületen a muzeális intézmények működési engedélyével összefüggő szakkérdésben kulturális szakértői tevékenységet az folytathat, aki az (1) bekezdésben foglalt feltételeket teljesíti, és a miniszter rendelete szerinti akkreditált tanfolyam elvégzéséről tanúsítványt szerzett.

(4) A kulturális örökség védelmével kapcsolatos régészeti részsakterületen örökségvédelmi hatástanulmány készítése esetében kulturális szakértői tevékenységet az folytathat, aki az (1) bekezdésben foglalt feltételeket teljesíti, az (1) bekezdés b) pontja szerinti szakmai gyakorlatát feltárássra jogosult, külön jogszabályban meghatározott, intézményben régészeti feladatok ellátására vonatkozó, munkavégzésre irányuló jogviszony keretében szerezte, és e szakmai gyakorlati idő alatt a 2. számú mellékletben meghatározott számítási módszer alapján legalább 30 pontot eredményező tevékenységet végzett.

(5) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti szakmai gyakorlati időn az (1) bekezdés a) pontjában megjelölt képzettség megszerzését követően, a bejelentésben megnevezett szakterületen, esetlegesen részsakterületen szakmai munka- vagy feladatkörben eltöltött időt kell érteni.

3.§

(1) A bejelentés a 3. számú mellékletben foglaltak szerint tartalmazza

a) annak a szakterületnek, esetlegesen részsakterületnek, illetve múzeumi szakterületen szakágnak a megjelölését, amelyen a bejelentő kulturális szakértői tevékenységet kíván folytatni,

b) a 2. § (1) a) pontjában előírt végzettséget és szakképzettséget igazoló oklevél számát, illetve az oklevelet kibocsátó felsőoktatási intézmény nevét, nem magyar felsőoktatási intézményben szerzett oklevél esetén a Magyarországon megszerzhető oklevéllel való egyenértékűség elismeréséről szóló határozat számát,

c) a bejelentő nyilatkozatát arról, hogy rendelkezik a 2. § (1) b) pontjában előírt szakmai gyakorlattal, megjelölve a szakmai gyakorlat megszerzésének helyét, idejét, a betöltött munka- vagy feladatkört és a végzett szakmai tevékenységet,

d) a kulturális örökség védelmével kapcsolatos régészeti részszakterületen örökségvédelmi hatástanulmány készítése esetében a bejelentő nyilatkozatát arról, hogy megfelel a 2. § (4) bekezdésében előírt feltételeknek, megjelölve a 30 pontot eredményező tevékenységeket, azok végzésének helyét, idejét és a végzett szakmai tevékenységet és

e) a 2. § (2) és (3) bekezdés esetén az ott előírt tanfolyam elvégzéséről szóló tanúsítvány számát.

4.§

(1) A miniszter a jogszabályban előírt feltételeknek megfelelően bejelentést tett szakértőkről – a 3. számú mellékletben meghatározott tartalommal – közhiteles kulturális szakértői nyilvántartást vezet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartás tartalmazza azokat az adatokat is, amelyeket a miniszter azon szakértőkről vezet, akiknek a kulturális szakértői tevékenység folytatását jogerősen megtiltotta.

(3) A kulturális szakértői nyilvántartás adatainak közzétételére vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

5.§

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az örökségvédelmi hatástanulmányról szóló 4/2003. (II. 20.) NKÖM rendelet 6. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Hatástanulmány elkészítésére jogosult:]

„a) a régészeti szakterületi munkarész vonatkozásában kizárólag a külön jogszabályban meghatározott szakértői nyilvántartásba felvett személy, illetve az ő irányítása, felelősségvállalása alatt működő szakértői csoport;”

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a kulturális javak kiviteli engedélyezésének részletes szabályairól szóló 17/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet 11. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kulturális javak kiviteléről szóló 116/2009/EK rendelet és a végrehajtásáról rendelkező 752/93/EGK rendelet szerinti eljárás a Hivatal hatáskörébe tartozik.”

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a kulturális örökség védetté nyilvánításának részletes szabályairól szóló 3/2002. (II 15.) NKÖM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjában szereplő „szakértők” szövegrész helyébe a „szakértelemmel rendelkező személyek” szövegrész lép.

(5) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a közművelődési feladatellátás országos szakfelügyeletéről szóló 23/2005. (VIII. 9.) NKÖM rendelet 4.§ (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Szakfelügyeleti munkát a kulturális szakértői tevékenység folytatásának feltételeiről és a kulturális szakértői nyilvántartás vezetéséről szóló miniszteri rendelet alapján a kulturális szakértői nyilvántartásban közművelődési szakterületen nyilvántartott szakértő végezhet.”

(6) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Levéltári Kollégiumról és a levéltári szakfelügyeletről szóló 7/2002. (II. 27.) NKÖM rendelet 7.§ (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Feladatának ellátása során a vezető szakfelügyelő, a szakfelügyelő és a (3) bekezdés szerinti esetenként felkért személy a levéltár helyiségeibe beléphet, az államtitkot és a szolgálati titkot tartalmazó iratok kivételével a levéltári anyagba és a levéltár irattári anyagába, valamint a levéltár által vezetett nyilvántartásokba betekinhet, a szakmai tevékenységet megfigyelheti, a levéltár vezetőjétől és munkatársaitól tájékoztatást kérhet.”

(7) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a kulturális szakértők működésének engedélyezéséről és a szakértői névjegyzék vezetéséről szóló 18/2000. (XII. 18.) NKÖM rendelet, a kulturális és számítástechnika-alkalmazói (szoftver) szakértők működésének engedélyezéséről szóló 17/1997. (IV. 18.) MKM rendelet, az örökségvédelmi hatástanulmányról szóló 4/2003. (II. 20.) NKÖM rendelet 6. § (2) bekezdés „régészeti és” szövegrész, a kulturális örökség hatósági nyilvántartására vonatkozó szabályokról szóló 17/2002. (VI. 21.) NKÖM rendelet 1. § (2)-(3) bekezdése, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal eljárásaira vonatkozó szabályokról szóló 10/2006. (V. 9.) NKÖM rendelet 1. § (2) bekezdése, valamint a kulturális javak kiviteli engedélyezésének részletes szabályairól szóló 17/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet 11. § (1) bekezdése és 12. §-a.

6.§

(1) 2009. december 28. után – a (3) bekezdésben foglaltakra tekintettel – kulturális szakértői tevékenységet az folytathat, aki az e rendeletben meghatározott szakterületen a 4. § szerinti kulturális szakértői nyilvántartásban szerepel.

(2) A 4. § szerinti kulturális szakértői nyilvántartásba 2009. december 28-ig át kell venni azokat az e rendelet hatályba lépésekor a kulturális szakértői névjegyzékben szereplő szakértőket – tekintet nélkül arra, hogy a 2. §-ban meghatározott valamennyi feltételnek megfelelnek-e – akiknek szakterülete a 4. számú mellékletben foglaltak szerinti megfeleltetési táblázat alapján fennmarad. Azt a kulturális szakértői nyilvántartásba átvett szakértőt, aki a 2. §-ban előírt feltételeket 2015. január 31-ig nem teljesíti, a kulturális szakértői nyilvántartásból törölni kell.

(3) E rendelet hatálybalépését megelőzően kiadott szakértői engedéllyel legfeljebb 2015. január 31-ig folytatható kulturális szakértői tevékenység.

1. számú melléklet a/2009. (...) OKM rendelethez

Az egyes kulturális szakértői szakterületekhez kapcsolódó mesterfokozatok és szakképzettségek, valamint egyetemi szintű végzettségek és szakképzettségek felsorolásáról

Szakterület megnevezése	Mesterfokozat és szakképzettség, valamint egyetemi szintű végzettség és szakképzettség megnevezése
1. Könyvtári	okleveles könyvtáros vagy okleveles könyvtári informatikus vagy okleveles informatikus könyvtáros
2. Közművelődési	okleveles népművelő vagy okleveles közművelődési előadó vagy okleveles művelődésszervező vagy okleveles művelődési menedzser vagy okleveles művelődési (és felnőttképzési) menedzser vagy okleveles kulturális mediátor
3. Múzeumi	okleveles történész vagy okleveles történelem szakos bölcsész vagy okleveles történelemtanár vagy okleveles történelem szakos bölcsész és tanár vagy okleveles történeti muzeológus vagy okleveles új- és legújabb kori történeti muzeológia szakos bölcsész vagy okleveles művészettörténész vagy okleveles művészettörténet szakos bölcsész vagy okleveles művészettörténet szakos bölcsész és tanár vagy okleveles régész vagy okleveles régészet szakos bölcsész vagy okleveles néprajz mesterszakos bölcsész vagy okleveles néprajz szakos bölcsész vagy okleveles néprajz szakos bölcsész és tanár vagy okleveles magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész vagy okleveles magyartanár vagy okleveles magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész és tanár vagy kulturális antropológus vagy okleveles kulturális antropológia szakos bölcsész vagy okleveles kulturális antropológia szakos bölcsész és tanár vagy restaurátorművész vagy okleveles geológus vagy okleveles geográfus vagy okleveles biológus vagy okleveles vegyész vagy okleveles vegyészmérnök vagy okleveles biológiatanár vagy

	<p>okleveles biológia szakos tanár vagy okleveles földrajztanár vagy okleveles földrajz szakos tanár vagy okleveles kémiatanár vagy okleveles kémia szakos tanár vagy orvosdoktor vagy általános orvos vagy okleveles agrármérnök vagy okleveles erdőmérnök vagy okleveles tervezőgrafikus művész vagy okleveles fotográfus-tervező művész vagy okleveles vizuális kommunikációs tervezőművész vagy okleveles színháztörténet szakos bölcsész vagy okleveles muzikológus vagy okleveles muzikológus, tanár vagy okleveles zeneelmélet-tanár vagy okleveles zeneismeret-tanár vagy okleveles vizuális kultúra szakember vagy műszaki képzési területen mesterképzésben szerzett szakképzettség vagy okleveles andragógus vagy okleveles andragógus tanár vagy okleveles pedagógia szakos bölcsész és tanár vagy okleveles neveléstudomány szakos bölcsész vagy okleveles pedagógiatanár vagy okleveles humánszervező vagy okleveles építőművész vagy okleveles építész tervező művész vagy okleveles mérnök informatikus vagy okleveles programtervező informatikus vagy okleveles informatika szakos tanár vagy okleveles nemzetiségi tanár vagy okleveles nemzetiségi nyelv és irodalom szakos bölcsész és tanár</p>
4. Levéltári	<p>okleveles levéltáros vagy okleveles történelem szakos középiskolai tanár vagy okleveles történelem szakos bölcsész vagy okleveles történelem tanár vagy okleveles levéltár szakos bölcsész vagy okleveles történelem szakos bölcsész és tanár</p>
5. Kulturális örökség védelmével kapcsolatos	<p>okleveles régész vagy okleveles régészeti szakos bölcsész.</p>

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos régészeti részsakterületen örökségvédelmi hatástanulmány készítése esetében alkalmazandó számítási módszer

1 önállóan vezetett legalább tíz napos régészeti ásatás = 10 pont

1 legalább tíz napos időtartamú régészeti ásatáson régész munkatársként való részvétel = 6 pont

1 önállóan vezetett régészeti terepbejárás = 2 pont

1 régész munkatársként való részvétel régészeti terepbejáráson = 1 pont

3. számú melléklet a/2009. (...) OKM rendelethez

A bejelentéshez használt formanyomtatványok adattartalma

- a. természetes személyazonosító adatok
- b. szakterületek, részsakterületek, szakágak megjelölése
- c. végzettségre, szakképzettségre utaló adatok (ideértve a végzettséget és szakképzettséget igazoló oklevél számát, illetve az oklevelet kibocsátó felsőoktatási intézmény nevét, nem magyar felsőoktatási intézményben szerzett oklevél esetén a Magyarországon megszerezhető oklevéllel való egyenértékűség elismerésről szóló határozat számát)
- d. szakmai gyakorlat megszerzésének helyére, idejére utaló adatok (ideértve a betöltött munka- vagy feladatkört és a végzett szakmai tevékenységet)
- e. a 30 pontot eredményező tevékenységek, azok végzésének helye, ideje és a végzett szakmai tevékenységek
- f. az előírt tanfolyam elvégzéséről szóló tanúsítvány száma, kelte, érvényességének ideje
- g. bejelentés időpontja és helye.

A kulturális szakértői nyilvántartás adattartalma

- a. természetes személyazonosító adatok
- b. szakterületek, részsakterületek, szakágak megjelölése
- c. végzettségre, szakképzettségre utaló adatok (ideértve a végzettséget és szakképzettséget igazoló oklevél számát, illetve az oklevelet kibocsátó felsőoktatási intézmény nevét, nem magyar felsőoktatási intézményben szerzett oklevél esetén a Magyarországon megszerezhető oklevéllel való egyenértékűség elismerésről szóló határozat számát)
- d. szakmai gyakorlat megszerzésének helyére, idejére utaló adatok (ideértve a betöltött munka- vagy feladatkört és a végzett szakmai tevékenységet)
- e. a 30 pontot eredményező tevékenységek, azok végzésének helye, ideje és a végzett szakmai tevékenységek
- f. az előírt tanfolyam elvégzéséről szóló tanúsítvány száma, kelte, érvényességének ideje
- g. bejelentés időpontja és helye
- h. a nyilvántartásba-vétel sorszáma
- i. a kulturális szakértői tevékenység folytatásától jogerősen eltiltottak tekintetében annak a szakterületnek, részsakterületnek, szakágnak a megjelölése, amelyen a kulturális szakértői tevékenység folytatásától eltiltották.

4. számú melléklet a/2009. (...) OKM rendelethez

A kulturális szakértők működésének engedélyezéséről és a szakértői névjegyzék vezetéséről szóló 18/2000. (XII. 18.) NKÖM rendelet szerinti szakterületeknek a tervezetben foglalt szakterületekkel való megfeleltetése

Kulturális tárgyi örökségünk - beleértve a muzeális intézményekben őrzött javakat is - feltárása, feldolgozása, értékbecslése, muzeológiai szakágak szerint	Megszűnik
Az ingó kulturális örökség tárgyainak és dokumentumainak - beleértve a muzeális intézményekben őrzött javakat is - állagvédelme, konzerválása, restaurálása, preparálása	Megszűnik
Muzeális intézmények, illetve tevékenységük szervezése, fejlesztése	Múzeumi szakterület
Régészeti lelőhelyvédelem	Kulturális örökség védelmével kapcsolatos szakterület Régészet részsakterület
Műemlékvédelem	Megszűnik
Restaurátori tevékenység	Megszűnik
Levéltári, illetve irattári tevékenység	Levéltári szakterület
Könyvtárak, illetve könyvtári tevékenység	Könyvtári szakterület
Közművelődés	Közművelődési szakterület
Színházi, zenei intézmények informatikai, műszaki, üzemtechnológiai rendszereinek tervezése, fejlesztése	Megszűnik
Hangfelvétel készítése, sokszorosítása,	Megszűnik

hangtechnika	
Szcenika	Megszűnik
Mozgóképgyártás, forgalmazás és üzemeltetés	Megszűnik
Könyvkiadás, könyvterjesztés, könyv- külkereskedelem	Megszűnik
Történeti forrástudományok (genealógia, paleográfia, heraldika, diplomatika, numizmatika, szfragisztika stb.).	Megszűnik